

Olke parasolke

Kadya Molodowsky

Aan de rand van Warschau, waar alle lust sterft,
ligt een hofje, een modderig erf.

Daar woont Olke
met het blauwe parasolke.

Vader smeedt ijzer en staal,
moeder kookt het middagmaal.

Het dak is half verzakt,
er woont een zwaluw onder het dak.

In huis - een tafel en een ledikant,
een zolder waar het wasgoed hangt,
lepels, borden, een soepsterrien,
een wiegje met een kind erin,
en het meisje Olke
met het blauwe parasolke.

Een dienstmeid is ze, zes jaar oud,
met haren als gesponnen goud.

Is de lucht buiten fluwelig,
en het zand, het zand is gelig,
dan kneedt Olke het tot brood,
alle vriendinnen te eten genood.

Maar moeder roept de meid en gilt
tot elk vensterruitje trilt,
en vader in de smederij
voegt zijn stem erbij:

Olke parasolke

Kadya Molodowsky

Hinter Warsje, ek ochote,
a hoif mit blote.

Woint dort Olke
mit der bloier parasolke.

Der tate a sjmid,
di mame arbet brit.

Der dach iz aingeboign halb,
oentern dach woint a sjwalb.

In sjtoeb – a tisj mit a bed,
oen a boidem mit gret,
oen lefl, oen teler, oen tep, oen krig,
oen a kind in wig,
oen dos mejdele Olke
mit der bloier parasolke.

A moid foen zeks jor,
mit goldene hor.

Iz indroisn hel,
oen der zamd iz gel,
nemt Olke zamd knetn,
ale chawertes farbetn.

Roeft di mame di moid,
az es tsitert a sjoib,
oen der tate, der sjmid,
helft mit:

'Binnenkomen, jij!
het wiegje moet geschommeld,
pannen spoelen, voor de drommel,
water halen als de bliksem,
doe de was, sta niet te niksen,
schil de piepers en intussen
broertje met een versje sussen,

beetje lezen,
beetje schrijven...
pas op, ik zal je het huis uitdrijven!'

Gaat kleine Olke op een draf
water halen voor de was,
ziet ze:
ganzen komen aangelopen,
moedergans stapt trots en blij
met haar kinderen op een rij,
witte veertjes, pootjes rode,
de ganzenvader is een boze.

Opent kleine Olke
haar blauwe parasolke,
nu heeft ze een dak en een huis,
een ganzenfamilie inclus.

Wil Olke mee met de ganzenstoet
tot waar de zon de nacht begroet.

Roept de moeder en ze gilt
tot elk vensterruitje trilt,
en vader in de smederij
voegt zijn stem erbij:

'Binnenkomen, jij,
de werkdag is nog niet voorbij,

'Gej in sjtoeb!
men darf dos broederl wign,
wasjn tep oen krign,
men darf wasser brengen,
men darf hemdelech sjwenken,
men darf kartofelech sjejn,
men darf maiselech dertsejn,

a bisele lejenen,
a bisele sjraibn,
gedenk, ch'wel dich foen sjtoeb fartraibn!

Gejt Olke wasser brengen,
hemdelech sjwenken,
zét zi:
gendz gejen,
gejt di gandz goere,
di klejne gendzelech in sjoere,
federn waise, fis roite,
oen der goner, der sjoite.

Efnt Olke
di bloie parasolke,
hot zi a sjtoeb, oen a dach,
oen gendzelech a sach.

Wil Olke mit gendzelech gejn
biz di zoen wet fargejn.

Roeft di mame di moid,
oen es tsitert a sjoib,
oen der tate, der sjmid,
helft mit:

'Gej in sjtoeb!
es iz in der wochn,

kook de boekweitbrij,
hout hakken voor de drommel,
en het kindje moet geschommeld,
lucifers splijten,
luiertjes strijken,

beetje lezen,
beetje schrijven...
pas op, ik zal je het huis uitdrijven!

En als Olke hout gaat hakken,
en het kindje wiegt,
ziet ze:
vogels komen aangevlogen
in een lijn, lang als een trein,
en een vliegmachien erboven.

Witte vleugels,
vogels zo hoog.
Daarboven een wolk
als blauwe rook.

Opent kleine Olke
haar blauwe parasolke,
ze heeft nu een dak en een huis
een massa vogels inclus.

Wil Olke blijven staan
tot de zon zal ondergaan.

Roept de moeder en ze gilt
tot elk vensterruitje trilt,
en vader in de smederij
voegt zijn stem erbij:

men darf kasje kochn,
men darf holts sjpaltn,
men darf dos kind haltn,
men darf sjwebelech tsindn,
men darf wikelech bindn,

a bisele lejenen,
a bisele sjraibn,
gedenk, ch'wel dich foen sjtoeb fartraibn!'

Gejt Olke holts sjpaltn,
dos kind haltn,
zét zi:
fejgelech fliën,
a sjoere lang wi a ban
oen iber zej an eroplan.

Fligelech wais,
fejgelech hoich.
Oen iber zej a wolkn
wi bloier roich.

Efnt Olke
di bloie parasolke,
hot zi a sjtoeb mit a dach
oen fejgelech a sach.

Wil Olke do sjetjn
biz di zoen wet fargejn.

Roeft di mame di moid,
az es tsitert a sjoib,
oen der tate, der sjmid
helft mit:

Binnenkomen jij,
sokken stoppen,
draden klossen,
kluwens draaien
knoop aanaaaien,

beetje lezen,
beetje schrijven...
pas op, ik zal je het huis uitdrijven!

Maar als Olke draden vlecht,
en een knoop aanhecht
zetten alle knopen
het plotseling op een lopen.

Elke knoop een wiel geworden,
en ze draaien in de rondte.
Een van hen rolt door de stad,
hij hobbelt en vervoert een vat.

Twee wielen worden samen fiets,
één erbij: een driewielerfiets,
en met een vierde wiel
wordt het zelfs een automobiel.

Dan opent Olke
haar blauwe parasolke,
nu heeft ze een dak en een huis,
een massa wielen inclus.

Wil Olke blijven wachten
tot de zon gaat overnachten.

Roept de moeder en ze gilt
tot elk vensterruitje trilt,

'Gej in sjtoeb!
men darf zokn tsirewen,
men darf fedem kirewen,
men darf kniplech drejen,
kneplech farnejen,

a bisele lejenen,
a bisele sjraibn,
gedenk, ch'wel dich foen sjtoeb fartraibn!'

Gejt Olke fedem drejen,
kneplech farnejen,
gibn kneplech zich a sjot
oen tseloifn zich ibern sjtot.

Wert jeder knepl a rod,
jogn zich di reder karahod.
Ejn rod fort iber der gas,
kaiklt zich oen firt a fas.

Tswej drejen a welosiped,
drai reder firm a bret,
fir reder in a wogn
aingesjpant zich in a wogn.

Efnt Olke
di bloie parasolke,
hot zi a sjtoeb oen a dach,
oen reder a sach.

Wil Olke do sjtejn
biz di zoen wet fargejn.

Roeft di mame di moid,
az es tsitert a sjoib,

en vader in de smederij
voegt zijn stem erbij.

Olke luistert niet naar dat refrein,
de wielen draaien, lokken haar.

Rijgt zij alle wielen aan elkaar
tot een lange, lange trein.

Daar fluit de trein en Olke vertrekt
naar verre verten, over een witte weg.

Vertaling: Willy Brill

oen der tate, der sjmid
helft mit.

Nor Olke wil nit hern, wil nit wisn,
di reder roedern, oen bejgn zich tsoe ir, oen grism.

Nemt Olke ale reder in a sjpan
oen macht a lange ban.

Oen s'faift di ban, oen Olke fort awek,
het wait, het wait, iber a waism weg.

Foen: Martsepanes, maiselech far kinder. Bildoengs-komitet
foen arbeter-ring oen farlag tsiko, N.Y. 1970

De illustraties bij dit gedicht zijn van de bekende Israëlsche tekenares Tirtsa